

De geuzen in Den Briel

LANG GELEDEN VERSTOPTE prins Willem van Oranje zich op de Dillenburg voor de Spaanse legers.

Op een dag kwamen Hollandse kooplieden de prins opzoeken. Onder een groene lindeboom smeekten ze de prins: 'Komt u ons alstublieft bevrijden van de Spanjaarden.'

'Maar wat moet ik dan doen?' vroeg Willem.

'Koning Filips heeft mij een verrader genoemd.'

'U bent een rijke prins,' zeiden de kooplieden. 'U kunt een leger op de been brengen.'

'Ik moet erover nadenken,' zei de prins. 'Ik heb de koning van Spanje beloofd dat ik hem altijd zal eren.'

's Avonds sprak de prins met zijn broers Adolf en Lodewijk.

'Als je besluit te gaan vechten,' zei Adolf, 'dan help ik je.'

'Ik ook,' zei Lodewijk. 'We leggen al ons geld bij elkaar om soldaten te huren.'

Die avond lag de prins lang te woelen in zijn bed. Hij luisterde naar de geluiden van de nacht. In de slaapzaal van het kasteel zongen de Hollandse kooplieden een lied. Verbaasd luisterde de prins ernaar.

*Wilhelmus van Nassouwe
ben ik, van Duitsen bloed,
het vaderland getrouwe
blijf ik tot in den dood.
Een Prinse van Oranje
ben ik, vrij onverveerd,
de Koning van Hispanje
heb ik altijd geëerd.*

Voor hij in slaap viel, nam Willem een besluit: hij ging tegen de Spanjaarden vechten. Over een poosje zou Nederland weer vrij zijn.

Meteen de volgende dag begon de prins soldaten om zich heen te verzamelen. Al snel had hij een leger van zesduizend soldaten en tweehonderd ruiters te paard. Met dat leger trokken Willem en zijn broers Nederland binnen. Bij Heiligerlee werd hard gevochten tegen de Spanjaarden. Het leger van de prins won, maar Adolf vond op het slagveld de dood. Willem en Lodewijk waren diepbedroefd. Toch besloten ze de strijd niet op te geven.

'We hebben te weinig soldaten,' zei Lodewijk.

'Ons leger is niet sterk genoeg om het hele land te bevrijden.'

'Misschien kunnen de geuzen ons helpen,' stelde Willem voor.

'Bedoel je die zwervers en die bedelaars? Ze stelen schepen en gaan samen op rooftocht.'

'Ik heb de geuzen een keer geholpen,' zei Willem. 'Ik gaf hun kaperbrieven, daarmee kregen ze mijn toestemming om Spaanse schepen aan te vallen. Ze mochten een deel van de veroverde spullen houden. Nu zullen ze ons ook wel willen helpen.'

Willem kreeg gelijk. De geuzen wilden graag helpen om de Spanjaarden te verjagen. Ze voeren met hun schepen naar Den Briel. De Roos, de Tijger, de Pelikaan en de Hanekam, ze waren er allemaal. Op al die schepen zaten mannen die sterk genoeg waren om te vechten. Maar al die mannen hadden ook hun twijfels. Had het wel zin om Den Briel te veroveren? Was dat niet veel te gevaarlijk? Konden ze niet beter een Spaans schip buitmaken?

Toen kwam er een kleine roeiboot aanvaren met veerman Koppelstock aan de riemen.

Hij riep naar de geuzen: 'Alsjeblijft, kom ons helpen. Jullie zijn sterk, jullie kunnen Den Briel bevrijden.'

Van Treslong, de leider van de geuzen, stapte naar voren en zei:

'Maar we weten niet zeker of we de Spanjaarden wel kunnen verslaan.'

'Hoeveel mannen heb je?' vroeg Koppelstock.

'Vijfhonderd,' antwoordde Van Treslong.

'Dat moet genoeg zijn,' zei Koppelstock. 'Er zijn nog maar een paar Spaanse soldaten in de stad. Zodra ze jullie zien, zullen ze zich overgeven.'

'Goed,' zei Van Treslong. 'We vallen Den Briel aan.'

De geuzen gingen aan land. In een lange optocht liepen ze naar de poort van Den Briel. Admiraal Lumey schreeuwde: 'In naam van Oranje, doe open de poort!'

Het bleef stil. De mensen in de stad waren bang. En ook de Spaanse soldaten lieten zich niet horen.

Lumey zei tegen zijn mannen: 'Haal eens iets wat goed kan branden, dan steken we de poort in brand.'

De geuzen haalden stro. Dat hoopten ze op tegen de poort. Toen staken ze het stro in brand.

Erg snel ging het niet. De poort was gemaakt van stevig hout. Lumey werd ongeduldig.

Een paar geuzen kwamen met de mast van een schip aanzetten. Ze begonnen de stadspoort te rammen. De splinters vlogen in het rond. Een paar flinke beuken met de mast en de poort vloog open. De geuzen namen de stad in en joegen de Spanjaarden weg.

Den Briel was de eerste stad die werd bevrijd. Het was op 1 april 1572.

En zo... is het echt gebeurd.

